

Wandeling langs het Anlooërdiepje met Jan Bakker (pagina's 59-65)

9 km | 4,5 uur In het gebied van de Drentsche Aa in het noorden van Drenthe vormt het dal van het Anlooërdiepje een schitterend hoogtepunt. Nergens zien we zo mooi het landschap van de maden langs de diepjes, omzoomd door houtwallen. Op een enkele plek wordt het beekdallandschap onderbroken door hoge, verstoven dekzandruggen.

Hoe te bereiken:

auto: vanaf Zwolle of Groningen via de A28, afslag 32, richting Rolde/Gieten, volg N33 tot rotonde bij Gieten, linksaf richting Annen (N34), afslag Anloo/Annen, linksaf naar Anloo, parkeer auto in dorp of bij het kerkje; hier begint de wandeling.

openbaar vervoer: met de trein naar station Assen, vandaar gaat ieder uur een bus (lijn 58) richting Zuidlaren, stap uit bij halte Lunsenhof in Anloo (20 minuten); op zondag afwijkende dienstregeling (zie www.92920v.nl); loop recht door naar kerkje.

Beschrijving wandeling:

Wandeling begint bij het 12de eeuwse kerkje van Anloo. Kijk in maart eerst even op het grasveldje voor de ingang van de kerk waar dan de zeldzame Bosgeelster bloeit. Houd links van de dorpsbrink aan en volg het pad dat links van de pastorie loopt (met een oude Paardenkastanje en Treurbeuk in de voortuin). Volg de zandweg en neem het eerste pad rechts (verboden voor auto's).

- (1) Aan de linkerkant ligt het dal van het Anlooërdiepje. Aan de rechterkant ligt nu akkerland, hier lag vroeger de heide. In houtwal breed uitgegroeide Zomereiken met Klimop, Hulst, Zoetkers, in de struiklaag Eenstijlige meidoorn, Hazelaar, en daaronder Dagkoekoeksbloem, Grote muur, Adelaarsvaren, Mannetjesvarens en Brede stekelvaren. In het late najaar Paarse schijnrider, Nevelzwam, Botercollybia en Amethystzwam. De houtwal die evenwijdig aan het beekdal loopt lag vroeger in de hei (en dus wat hoger), zodat er niets van het kostbare madeland afging. Op veel plekken zie je dat de bomen van de wallen op opgeworpen walletjes zijn geplant. Loodrecht op het pad liggen de wallen die naar

de beek toelopen. Op open plekken in de berm: Grasklokje, Bijvoet, Fluitenkruid, Wilgenroosje en Boerenwormkruid. Luister ook naar vogels: Tjiftjaf, Zwartkop, Geelgors, Fitis, Zanglijster. In het begin van de wandeling zijn nog veel graslanden in handen van particuliere boeren. Deze worden bemest en bestaan uit Engels raaigras, Ruw beemdgras en Ridderzuring. Naarmate we verder komen is steeds meer grasland door Staatsbosbeheer aangekocht en is dit steeds langer in eigendom van SBB. Na aankoop wordt de bemesting gestopt en wordt met een hooilandbeheer begonnen. We zien dan dat het donkergroene grasland wordt vervangen door grasland met het grijs en donkerrood van Gestreepte witbol en het geel van Scherpe en Kruipende boterbloem en Vertakte leeuwentand. Op de natte plekke dichters langs de beek veel Pitrus. Naarmate we verder lopen zien we steeds meer citroengele Grote ratelaars in het hooiland verschijnen.

Bij het bankje rechtsaf, pad volgen. Op T-kruising linksaf.

- (2) Aan de rechterkant ligt een grote akker (vroeger heide) die zowel van links als van rechts heel flauw afhelt naar het midden van de akker waar een greppel loopt. Deze greppel ligt op de plek waar vroeger een stroet lag. Aan de linkerkant van het pad zien we dat de vroegere stroet als een klein stroompje verder loopt naar het diepje. Langs de greppel en het stroompje groeien: Moerasspiraea, Watermunt, Beekpunge, Moerasrolklaver, Grote egelskop, Engelwortel en Wilde bertram.

Pad volgen. Vrij snel nadat bos aan rechterhand begint (en na de bocht naar rechts) is er een klein paadje links. U kunt hier even naar het diepje lopen of de wandeling verkorten door het diepje over te steken en bij de volgende T-splitsing linksaf te slaan en aan de andere kant van het beekdal terug te lopen naar Anloo (zie kaartje).

- (3) Bij het bruggetje mooi beeld van beekdal met houtwallen en losstaande Zomereiken en Zwarte elzen. In het voedselarmere hooiland veel Grote ratelaar, Echte koekoeksbloem, Moerasrolklaver, Veldrus (heeft hier de Pitrus vervangen). Direct langs beekje Moerasspiraea, Moerasandoorn, en in het voorjaar Dotterbloemen en Speenkruid.

Let eind mei, begin juni ook op de Brede orchis. Even verderop links van zandpad grote pol Koningsvaren.

Weer terug naar brede zandpad. Even verder, bij houten hek waarvan rechts een paadje loopt en geen bordje verboden toegang staat zijn er twee opties. Wanneer het erg nat is, het hek is afgesloten of u liever op het grote pad blijft, volgt u gewoon het brede zandpad rechtdoor. Een andere optie is om hier linksaf te gaan naar het beekje, bruggetje over, aan de overkant links van het beekje over een smal paadje verder, het bos in, langs blauwgrasland, dan verder door bosje, bruggetje oversteken en aan het einde van het bos rechts aanhouden en over klein paadje teruglopen naar het brede zandpad.

- (4) Mooi zeer bloemenrijk hooiland met veel Brede orchis en Grote ratelaar, langs beek Bittere veldkers. Het bosje bestaat uit Zwarte els en verder van de beek Zomereik. Op de vochtige plekken Hop, Ruwe smele, Dagkoekoeksbloem, Moerasstrepzaad, Groot heksenkruid, Wijfjesvarens, wat hoger Witte klaverzuring, Veelbloemige salomonszegel, Bosanemoon, Grote muur en Gierstgras. Bij het bruggetje in het bos veel Verspreidbladig goudveil en Muskuskruid. Het blauwgrasland dat we links passeren (niet ingaan: zeer kwetsbaar en je kunt diep wegzakken) veel Veldrus en Grote wederik. Hier groeien ook Waterdrieblad, Sterzegge en Ronde zegge. Langs het paadje terug naar het brede zandpad, droger heischraal grasland met Tormentil, Borstelgras, Pijpenstrootje, Gewoon struisgras en Liggend walstro.

Brede zandpad verder volgen; bij fietspad rechts; eerste pad links (direct na blauwe wandelpaal). Bij volgende blauwe paal linksaf, het houten vlonderpad op; beekje oversteken, pad verder volgen.

- (5) Eerst Berken-eikenbos met veel Brede stekelvaren en in de nazomer Parelamaniet, Slanke amaniet, Geelwitte russula, Grote stinkzwam, Krulzoom, Vliegenschwam. In moeras langs vlonderpad over diepe veel Grote wederik, Grote katentaart, Moerasspiraea, Liesgras, Harig wilgenroosje en Kale jonker. Aan je linkerhand ligt het Oudemolensche diep (hier en daar gemarkeerd door Grote lisdodde) waarin het Anloördiepje uitkomt. Let op de Weidebeekjuffers.

Pad maakt rechte hoek naar links, in bocht liggen (aan rechterkant) enkele eikenstammen waarop je kan zitten.

- (6) Mooi gezicht op dal van Oudemolensche; diep aan overkant houtwal met daarachter es op hoge dekzandrug. Links van de zitplaats grote plek met Drienerfmuur. Iets verder aan rechterhand Dophei- en Struikheiveld, recent afgeplagd en sterk begraasd.

Pad volgen, komt op bredere zandweg uit, hier naar links

- (7) Even voor T-splitsing zien we rechts aan de andere kant van het hooiland twee grafheuvels die dateren van ca. 1500 BC (Bronstijd).

Eerste pad rechts de heide op

- (8) Heide met Dophei en Veenbies op de lage plekken en Struikhei op de hogere delen. Langs pad: Tormentil, Rode schijnspurrie, Trekrus, Borstelgras, Tandjesgras en Muizenootje. Aan de rechterkant ligt een vallei met een reeks plasjes en natte stukken hei. Hier lag vroeger het Gastersche diep, maar dat is lang geleden door het stuifzand dichtgestoven waarna de lage plekken dichtgroeiden met veen (nu het Achterste veen). U ziet van ver de Gagel. Behalve Dophei en Veenbies kun je hier ook Lavendelheide, Kleine veenbes en Ronde zonnedaau vinden.

Bij vorksplitsing rechts aanhouden, omhoog stuifduin op. Na top stuifduin (mooi uitzicht) links aanhouden, rechtdoor, richting hunenbed.

- (9) Hier ligt een hunebed dat nog mooi intact is. De hunebedden werden gebouwd door de mensen van de Trechterbekercultuur (3400-2900 BC) uit het Midden-Neolithicum.

Bij hunebed linksaf, tot fietspad, daar weer linksaf, bij informatiebord rechtsaf.

- (10) Het weiland links wordt door Schotse hooglanders begraasd. De stekelige struiken zoals Bramen en Meidoorns laten ze staan. Onder de bescherming van deze stekelige struiken kunnen o.a. Berken opgroeien zonder te worden afgegraasd. Dit is een mooie plek om naar vogels te kijken. Let op: Roodborsttapuit, Geelgors, Gras-

mus, maar je hebt ook kans op een Grauwe klauwier. Rechts ligt een bosje met een oud ven (dobbe) dat is dichtgegroeid met Slangenwortel.

Bij viersprong rechtdoor; pad maakt scherpe hoek naar links; bij driespong bij blauwe paal rechtsaf, voor houten hek naar weiland linksaf, pad volgen.

- (11) Langs de houwallen vaak mooie mantel met struiken en hoge kruiden. Hier zie je veel dagvlinders. Let vooral op Bont zandogje en Koevinkje. Op de Vlieren groeien in het najaar veel Judasoren. Op het land rechts grote kans op Torrenvalken of Buizerd; in najaar en winter kun je in de houtwallen hier ook een Houtsnip opstoten.

Vlak voor asfaltweg bij groen paaltje linksaf door klaphekje dwars door weiland, diepje oversteken en naar het klaphekje aan de andere kant.

- (12) Begraasd weiland met veel Kale jonker en Pitrus en op de lage plekken veel Moerasrolklaver en Egelboterbloem; direct na klaphek onder de Hazelaars een mooie plek met Witte klaverzuring.

Bij T-splitsing links; we passeren dan aan linkerhand het pad dat we bij het begin zijn ingeslagen en passeren dan de pastorie en lopen terug naar het kerkje.

Opmerkingen en aanvullingen:
frank.berendse@wur.nl

